

במישרים שהם סוד זכר ונקבה ולכן כתוב ופניהם איש אל אחיו כי הם מישרים את פניהם

פנים בפנים בסוד היחוד וכבר נתבאר הענין (רמ"ק). ♦ (דף נ"ט ע"ב)

על מי נאמר שבת אחים גם יחד

**תִּנְיָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וּמָנָא חֲדָא, הָוָה צְרִיכָא עֲלֵמָא
לְמַטְרָא, אָתוּ לְקַמְיָה (ס"א אָזְלוּ לְגַבִּיָה) דְרַבִּי שְׁמַעוֹן,**

רַבִּי יֵיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה וְשָׂאֵר חַבְרַיִיא למדנו שאמר רבי יוסי שפעם

אחת היה צריך העולם לגשמי ברכה ובאו לפני רשב"י רבי ייסא ורבי חזקיה ושאר החברים

הקדושים. **אֲשַׁכְּחוּהוּ דְהָוָה אָזִיל לְמַחְמִי, לְרַבִּי פִנְחָס בֶּן**

יְאִיר, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהִי ומצאו אותו שהיה הולך להקביל את פני

חמיו שהוא רבי פנחס בן יאיר, הוא ובנו רבי אלעזר. **פִּיּוֹן דְחַמָּא לּוֹן, פְּתַח**

וְאָמַר ומכיון שרשב"י ראה אותם פתח לדרוש בסתרי תורה ואמר לבאר את מש"כ,

(תהלים קלג) **שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נָעִים שְׁבַת**

אַחִים גַּם יָחַד. מָאִי שְׁבַת אַחִים גַּם יָחַד ושאל רשב"י על מי

נאמר שבת אחים גם יחד. ♦

הפסוק הנה מה טוב ומה נעים נאמר בשעה שיש יחוד זו"ן

כְּמָה דְאֵת אָמַר, וּפְנִיָהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו, בְּשַׁעֲתָא דְהוּוּ

חַד בְּחַד מִשְׁגִּיחִין אֲנַפִּין בְּאֲנַפִּין, כְּתִיב, מָה טוֹב

וּמָה נָעִים וביאר רשב"י שהוא כמו מה שנאמר ופניהם איש אל אחיו דהיינו שבשעה

שהיה יחוד זו"ן ביחד היו הכרובים מסתכלים זה בזה פנים בפנים ולכן כתוב מה טוב ומה

הלימוד היומי

נעים כי המלכות נקראת מה והיסוד נקרא טוב (רמ"ק). **וְכַד מְהֵדָר דְּכּוֹרָא**
אַנְפוּי מִן נוֹקְבָא, וְוִי לְעֵלְמָא. פְּדִין פְּתִיב, (משלי יג) **וְיִשׁ**
נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט. בְּלֹא מִשְׁפָּט וְדָאִי אמנם כאשר היה מחזיר
 הזכר את פניו מהנקבה אז אוי לעולם כי אז נאמר ויש נספה בלא משפט כי המלכות בלי
 ייחוד ז"א הנקרא משפט ולכן כתוב בלא משפט ודאי (רמ"ק), **וְכִתְיִב** וכן כתוב על זו"ן,
 (תהלים פט) **צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסֵאֲךָ** [סה] דהיינו שהמלכות הנקראת
 צדק וז"א הנקרא משפט שניהם כסא אל הבינה (מק"מ), **דְּלֹא אָזִיל דָּא בְּלֹא**
דָּא, וְכַד מִשְׁפָּט, מִתְרַחַק מִצֶּדֶק, וְוִי לְעֵלְמָא כי זו"ן לא הולכים
 זה בלא זה וכאשר מתרחק ז"א הנקרא משפט מהמלכות הנקראת צדק אז אוי לעולם מחמת
 התגברות הדינים. • (פְּדִין פְּתִיב, (משלי יג) וְיִשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט) •

כאשר הזכר אינו שורה עם הנקבה יש עצירת גשמים

וְהִשְׁתָּא חֲמִינָא, דְּאֵתוֹן אֶתִּיתוֹן, עַל דְּדְכּוֹרָא לָא
שְׂרִיא בְּנוֹקְבָא ועכשיו אומר רשב"י אני רואה שאתם באתם
 משום שהזכר אינו שורה עם הנקבה ולכן יש עצירת גשמים, **אָמַר, אִי לְדָא**
אֶתִּיתוֹן גַּבְאֵי תִיבּוּ. דְּהֵאִי יוֹמָא אֶסְתַּפְּלְנָא, דִּיתְהֵדָר

אור הרשב"י

להשם יתברך ברוך הוא ונמצא הצדיק על ידי מעשיו הטובים הוא מתגדל על הכסא כבוד שישכון עליו השם יתברך ברוך הוא ובכל זאת אין בוונתו להנאתו שיתגדל הוא אלא שיתגדל שמו של השם יתברך ברוך הוא וברוך שמו.

[סה] וביאר הנועם אלימלך שהנה האדם הצדיק העובד ד' באמת הוא כסא להשם יתברך ברוך הוא לשכון עליו כמו שאמר הכתוב (תהלים פט, טו) צדק ומשפט מכון כסאך, דהיינו על ידי הצדק ומשפט שאדם מתנהג בו מכין הכסא

כָּלֵא לְמִשְׁרֵי אַנְפִּין בְּאַנְפִּין. וְאִי לְאַוְרֵיִתָּא אֲתִיתוּן,
 שָׂרוּ גַבְאֵי וְאָמְרוּ לְהֵם רִשְׁבִּי אִם לַכֶּךְ בְּאַתֶּם אֲצִלֵי אַתֶּם יְכוּלִים לַחֲזוֹר כִּי בִזָּה הַיּוֹם
 בְּכַח תְּפִילַתִּי הִסְתַּכְלַתִּי שִׁיחֲזוּרוּ הַסְפִירוֹת לְהִיּוֹת פְּנִים בְּפְנִים וּמִימְלָא יִרְדוּ גִשְׁמֵי בְּרַכָּה לְעוֹלָם
 וְאִם בְּאַתֶּם אֲצִלֵי בְּכַדִּי לְלַמּוֹד תּוֹרָה תִּשְׁכְּנוּ אֲצִלֵי. אָמְרוּ לִיהוָה, לְכָלֵא, קָא
 אֲתִינָא לְגַבֵּי דְמַר, יִשְׁתְּמִיט חָד מִינָן, לְבִשְׂרָא לְאַחְנָא,
 שְׂאָר חֲבַרְיָא, וְאַנָּן נִתִּיב לְקַמֵּיהּ דְּמַר אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים לְרִשְׁבִּי
 לְכֹל הַדְּבָרִים בְּאַנּוּ לְפָנֵי רַבְּנּוּ וּלְכֹן יַעֲזוּב אֹתָנּוּ אַחַד מֵאַיְתָנּוּ בְּכַדִּי לְבִשֵׁר אֶת הַדְּבָר שִׁירְדוּ
 גִּשְׁמִים לְשָׂר הַחֲבָרִים וְאַנְחָנוּ נִשְׁב כַּאֲן לְפָנֵי רַבְּנּוּ וְנַעֲסוֹק בְּתוֹרָה.

אפילו בגלות שהשכינה שחורה ואין יחוד היא יפה ע"י קיום המצוות

עַד דִּהּוּ אֲזִלֵי, פְּתַח וְאָמַר וּבַעוּד שְׁהִיּוּ הוֹלְכִים פֶּתַח רִשְׁבִּי וְאָמַר לְבֹאֵר
 אֶת מִשְׁכָּב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאחָה [10] בְּנוֹת
 יְרוּשָׁלַיִם וְגו'. אָמְרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, שְׁחֹרָה אֲנִי בְּגִלוֹתָא, וְנֹאחָה אֲנִי בְּפִקּוּדֵי
 אֲוֵרֵיִתָּא אָמְרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא הַשְּׁכִינָה לְפָנֵי הַקַּב"ה שְׁהוּא ז"א שְׁחֹרָה אֲנִי

אֹר הַרִשְׁבִּי

חטא ורואה תמיד שמעשיו אינם מתוקנים
 ומתוודה תמיד שחטא וב, שלפעמים הוא גם בן
 מתפאר עצמו במעשיו הטובים כדי להכניס
 יראה בלב השומעים להחזיק לבם ביראת ה'
 יותר: וזהו רמז להצדיק שלפעמים שחורה אני
 ופעמים נאווה.

[10] וביאר הנועם אלימלך על מש"כ שחורה
 אני ונאווה (שיה"ש א, ה). נראה לי דרוח הקודש
 הוא מרמז על מעשי הצדיקים והנהגתם
 הקדושה היות שהצדיק יש לו ב' בחינות א', מה
 שמשיגה על עצמו תמיד על כל פסיעה ופסיעה
 ועל כל דבור ודבור שלא יהא בהם שום נדנוד

הלימוד היומי

בגלות כי אין אני בייחוד גמור עמך ומ"מ אני יפה ע"י קיום מצוות התורה, **דָּאֵף עַל**
גַּב דְּיִשְׂרָאֵל בְּנִלּוּתָא לָא שְׂבָקִי לֹון כי אפילו שעם ישראל נמצאים
 בגלות, הם לא עוזבים את מצוות התורה. **בְּאַהֲלֵי קֶדֶר, דְּאִינוּן בְּנֵי**
קְטוּרָה (ס"א טור"א), **דְּאֵתְקֶדְרוּ אַנְפִּייהוּ תְדִירָא** ומש"כ כאהלי
 קדר פירושו שאני מלובשת בקליפות השחורות שהם כבני קטורה שפניהם שחורות תמיד
 (רמ"ק), **וְעַם כָּל דָּא כִּירֵיעוֹת שְׁלֵמָה, בְּתֵהוּא חִיזוּ שְׁמִיָּא**
לְמַדְפֵּי, דְּכְתִיב, (תהלים קד) **נוֹטָה שָׁמַיִם בִּירֵיעָה** ועם כל זאת
 אני כיריעות שלמה דהיינו כמראה השמים שהם זכים וטהורים דהיינו שאני נאווה כמו הת"ת
 הנקרא יריעה המאיר ליסוד הנקרא שלמה מחמת שהם מאירים אלי קצת וכן כתוב על
 הת"ת לשון יריעה כמש"כ נוטה שמים כיריעה (רמ"ק).

בגלות השפע מושפע לשבעים השרים של אומות העולם וישראל מקבלים
 מהשארית

אַל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֹרֶת. מַאי טַעְמָא (ס"א אָנִי שְׁחַרְחֹרֶת
 בְּגִין שְׁשׁוּפְתֵנִי) **אַל תִּרְאוּנִי** ומש"כ אל תראוני שאני שחרחרת ומה הטעם
 שאמרה השכינה שלא יראו אותה, **בְּגִין שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֹרֶת. שְׁשׁוּפְתֵנִי**
הַשָּׁמֶשׁ, דְּלֹא אִסְתַּכַּל בֵּי שְׁמֵשָׁא, לְאַנְהָרָא לִי כְּדָקָא
יְאוּת אלא משום שהיא שחרחרת ומה הטעם שהיא שחרחרת משום שלא שזפתני
 השמש דהיינו שלא הסתכל בי ז"א הנקרא שמש בכדי להאיר לי כראוי ולכן אני שחרחרת.
יִשְׂרָאֵל מַה אִינוּן אֲמַרִּין. בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בֵּי. מַאֲן אִינוּן